

خبر در خبر

ایستا یوسف یوسفی، مدیرکل محیط زیست استان مرکزی با اشاره به وجود ۲۲۰ تالاب در کشور و اینکه وقوع آتش سوزی در تالاب یک امر طبیعی است، تصریح کرد: از سال ۹۶ تا سال گذشته ۱۷۳ مرتبه تالاب‌ها دچار آتش سوزی شدند که بیشترین آتش سوزی با ۳۹ مورد مربوط به تالاب میانکاله بوده است.

ایرنا حسین یزداانمهر، رئیس اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری نظنز گفت: از ابتدای دولت سیزدهم تاکنون با سرمایه‌گذاری ۳۸ میلیارد تومان در حوزه میراث فرهنگی و گردشگری نظنز برای ۴۸ نفر به طور مستقیم شغل ایجاد شده است.

تسنیم مهدی خادم ثامن، مدیرکل دفتر پسماند سازمان حفاظت محیط زیست گفت: شرایط آب و هوایی، میزان باندگی و شرایط توپوگرافی، مدیریت پسماند در شمال کشور را دشوار کرده و این مشکل شیرابه‌ها به معضلی خطرناک برای استان‌های شمالی تبدیل شده است. از طرفی مراکز دفن زباله ما نیز مهندسی‌ساز نیست و به صورتی شکل گرفته که تنها زباله را تلنبار کند.

ایستا محمد رحیمی خوش، کارشناس گردشگری گفت: برای اینکه بتوانیم خوراکی‌ها و نوشیدنی‌های خود را به جهانیان معرفی کنیم باید در ابتدا غذاهای گوناگون شهر و روستای خود را به خوبی بشناسیم و از تاریخچه و مواد اولیه آن آگاه باشیم تا بتوانیم گردشگران خارجی را نسبت به غذاهای ایرانی آگاه کنیم.

ایستا حسن اکبری، معاون محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی سازمان حفاظت محیط زیست در خصوص وضعیت باغ وحش‌های کشور و برنامه‌های نظارت بر آنها گفت: سامانه جامع محیط زیست راه‌اندازی شده که تمامی باغ وحش‌ها در آن ثبت‌نام کرده‌اند. همکاران ما پس از بازدید باغ وحش‌ها در استان‌ها نتایج بازدید خود را در این سامانه ثبت می‌کنند.

ایرنا علیرضا ارجمندی، مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی قم گفت: بازار کهنه قم که پیش از بازسازی به نوعی به محلی متروکه تبدیل شده بود اکنون به مقصدی زیبا برای گردشگران این استان تبدیل شده است.

ایرنا حمید جمالی، رئیس سازمان مدیریت پسماند شهرداری بندرعباس گفت: ۳۴ خانوادۀ در چهار منطقه شهرداری بندرعباس به صورت چهره به چهره، با شیوه‌های نوین مدیریت پسماند خانگی و تفکیک زباله آشنا شدند.

ایستا محمد حسین ارسطوزاده، مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی خوزستان از راه‌اندازی میز خدمت با حضور نماینده تام‌الاختیار وزیر میراث فرهنگی در استان خبر داد.

داشته است. او اعتقاد دارد که باید کنترل شدیدتری روی مرزهای آبی کشور به مقصد کشورهای حاشیه خلیج فارس انجام بگیرد اما آیا اشیای تاریخی فقط از مرزهای آبی خارج می‌شوند؟ آن هم وقتی از تهران به عنوان بارانداز قاچاق اشیای تاریخی باستانی یاد می‌شود. وقتی یک باند تصمیم می‌گیرد تا ۳۶۰۱ شیء تاریخی را از بزرگترین فرودگاه بین‌المللی کشور خارج کند، وضعیت مبادی غیررسمی آبی کشور به مقصد کشورهای عربی چگونه است؟!

رد پای از یک مقام ساسانی وجود تصویری از نقش برجسته ساسانی کشف شده در لندن در گوشی همراه قاچاقچیان، به این سؤال منتهی شده است که آیا این تصویر، به شناسایی خاستگاه اصلی نقش برجسته منتهی می‌شود؟

مرتضی ادیب‌زاده چنین اطمینانی را نمی‌دهد اما اظهار امیدواری می‌کند که از طریق این باند بتوان به سرنخ‌های مهمی در پرونده‌های پیشین رسید. او درباره تصویر کشف شده از مقام ساسانی هم می‌گوید: این نقش برجسته براساس اسناد موجود در سال ۱۳۶۷ و در بصره جنگ از ایران خارج و به دویبی قاچاق می‌شود. اتر، چندین سال در امارات می‌ماند و پس از آن هم از لندن سر در می‌آورد. پیگیری قضایی آن ۷ سال زمان می‌برد و طی ماه‌های آینده به ایران مسترد می‌شود.

ادیب‌زاده شناسایی خاستگاه اصلی این مقام ساسانی را به مطالعات کارشناسی و حتی آنالیز عناصر آن برای منشأیابی سنگی که نقش برجسته از آن جدا شده منوط می‌داند. مدیرکل موزه‌های کشور اعتقاد دارد این اقدامات می‌تواند محدوده تقریبی آن را شناسایی و مشخص کند اثر متعلق به کدام نقطه ایران است. بررسی‌های اولیه آن را متعلق به حوزه فرهنگی فارس دانسته است.

بیش از یک دهه پیش قاچاقچیان اشیای عتیقه که از طایفه‌ای شناخته شده بودند مجموعه‌ای از اشیای تاریخی را در طول ۲۴ ساعت از همدان به دویبی بردند

به دویبی ختم می‌شود. چندی پیش «ایران» گزارشی از سرقت اشیای یک مجموعه دار همدانی نوشت که قاچاقچیان (از یک طایفه شناخته شده بودند) آن مجموعه اشیای را در طول ۲۴ ساعت از کشور خارج کرده و به دویبی برده بودند. صاحب اشیای از سارقان اشیای تاریخی شکایت کرد و ۱۲ نفر از آنها را هم به زندان انداخت. بیش از یک دهه از موضوع می‌گذرد و او همچنان نتوانسته است اشیای خود را پس بگیرد. چرا قاچاق اشیای تاریخی ایران به امارات براجتی انجام می‌گیرد؟

مرتضی ادیب‌زاده می‌گوید: «پیدا کردن پاسخ این سؤال‌ها نیاز به بررسی بیشتری دارد تا مشخص شود این افراد چگونه عمل کرده‌اند که قصد داشتند اشیای تاریخی را از آنها خارج کنند؟» به اعتقاد او ابعاد قضیه باید در ارگان‌های مربوطه بررسی شود. ادیب‌زاده از همکاری بسیار خوب گمرک و مأمورین پلیس مبادی خروجی با میراث فرهنگی یاد کرد و آنها را کارشناسی آموزش دیده که خوب عمل می‌کنند، معرفی نمود. او در پاسخ به این سؤال که چرا به رغم دهه‌ها قاچاق اشیای تاریخی به کشورهای حاشیه خلیج فارس یویزه امارات، مسیر قاچاق اشیای همچنان برای وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی ناشناخته است، هم می‌گوید: کنترل مرزها با وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی نیست. پدیده قاچاق هم منحصر و محدود به ایران نمی‌شود. ما کشفیات متعددی در مبادی خروجی کشور داریم و عضو کنوانسیون‌های بین‌المللی برای جلوگیری از قاچاق اشیای هستیم.

تهران، بارانداز اشیای عتیقه او تهران را بارانداز اشیای عتیقه می‌داند و می‌گوید: شبکه‌های مختلف قاچاق مدام تهران را به عنوان مقصد امسال فرهنگی انتخاب می‌کنند. قاچاق اشیای تاریخی از دهه‌های گذشته وجود

بیش از یک دهه پیش قاچاقچیان اشیای عتیقه که از طایفه‌ای شناخته شده بودند مجموعه‌ای از اشیای تاریخی را در طول ۲۴ ساعت از همدان به دویبی بردند

مدیرکل موزه‌های کشور: از تهران به عنوان بارانداز قاچاق اشیای تاریخی یاد می‌شود

عکس: تزئینی

نیروهای امنیتی یک محموله بزرگ اشیای تاریخی به مقصد دویبی رادر فرودگاه امام کشف کردند

قاچاق ۳۶۰۱ شیء تاریخی به مقصد همیشگی

کشف تصویری از نقش برجسته ساسانی در گوشی همراه یکی از قاچاقچیان

کشور خارج کنند؟ مرتضی ادیب‌زاده، مدیرکل موزه‌های کشور در گفت‌وگو با «ایران»، تهران را بارانداز قاچاق اشیای تاریخی اعلام می‌کند و می‌گوید: «شواهد نشان می‌دهد که آنها با اطمینان قصد قاچاق اشیای را داشتند و گمان می‌کردند اتفاقی نمی‌افتد!» به گفته او این اتفاق مسیوق به سابقه است و مأموران چند سال پیش هم یک چمدان پر از اشیای عتیقه ممنوعه را کشف کردند.

خروج اشیا از مبادی رسمی در دهه هشتاد «سباستان زاوالا»، دیپلمات بازنشسته آرژانتینی قصد داشت تا ۵ چمدان اشیای تاریخی

که سال ۲۰۱۶ در لندن کشف شده و قرار است پس از سه ماه نمایش در موزه بریتانیا به ایران استرداد شود، کشف کرده‌اند. برخی احتمال می‌دهند شاید بتوان سر نخ خروج این نقش برجسته ساسانی را با توجه به تصویر کشف شده پیدا کنند تا بالاخره معلوم شود این اثر کدام نقطه ایران به دویبی قاچاق شده است. دویبی در دهه‌های اخیر مقصد باندهای قاچاق اشیای تاریخی بوده است. مهم‌ترین سؤال افکار عمومی اما پرسش دیگری است: چگونه قاچاقچیان قصد داشتند با خیال راحت چنین محموله بزرگی را از فرودگاه بین‌المللی امام خمینی (ره) و یکی از شناخته شده‌ترین مبادی رسمی

گزارش
زهرات کوروی
دبیر گروه زیست بوم

نیروهای امنیتی و اطلاعاتی کشور هفته گذشته ۳۶۰۱ شیء تاریخی را در فرودگاه امام کشف و ضبط کردند. براساس اطلاعات اولیه بخشی از این آثار متعلق به دوره ساسانی (۱۷۰۰سال پیش) است. قاچاقچیان قصد داشتند این محموله را از مبادی رسمی به دویبی انتقال دهند. مأموران در بازرسی گوشی‌های همراه قاچاقچیان، تصویری از نقش برجسته ساسانی

۵۰

سال

از باند دستگیر شده بعنوان بزرگترین باند قاچاق اشیای در ۵۰ سال اخیر یاد می‌شود

سفر به بهشت ادبیات ایران اردیبهشت ماه میراث ادبی

عکس: ایستا

ادبی در میراث مکتوب اعم از انواع نسخ خطی، اسناد، اوراق و موارد مشابه است اما به دلیل اینکه این میراث‌ها در زندگی و زبان جاری بوده‌اند در انواع نمودهای فرهنگی دیگر نیز تجلی یافته‌اند. آنجایی که در موسیقی، مثل‌ها یا حتی نمودهای معماری و تزئینات ابنیه می‌توان مشاهده کرد و همه اینها را در کنار همان آثار ادبی با هم میراث ادبی دانست.

بخشی از فرایند صیانت از میراث‌ها مربوط به معرفی آنها و امکان دسترسی و بهره‌برداری از میراث‌های برجای مانده است. میراث‌ها اگر مدام عرضه و تکثیر نشوند از یاد

میراث مکتوب اعم از انواع نسخ خطی، اسناد، اوراق و موارد مشابه است اما به دلیل اینکه این میراث‌ها در زندگی و زبان جاری بوده‌اند در انواع نمودهای فرهنگی دیگر نیز تجلی یافته‌اند. آنجایی که در موسیقی، مثل‌ها یا حتی نمودهای معماری و تزئینات ابنیه می‌توان مشاهده کرد و همه اینها را در کنار همان آثار ادبی با هم میراث ادبی دانست.

بخشی از فرایند صیانت از میراث‌ها مربوط به معرفی آنها و امکان دسترسی و بهره‌برداری از میراث‌های برجای مانده است. میراث‌ها اگر مدام عرضه و تکثیر نشوند از یاد

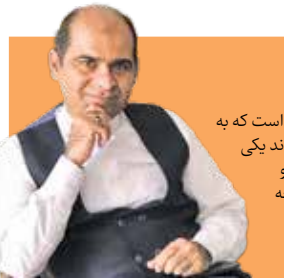
ایران را به یاد می‌آورد و گرامیداشت این مفاخر با گرامیداشت میراث ادبی تحقق می‌یابد، اینجاست که این پرسش را با خود به همراه می‌آورد برای پاسداشت و نگهداشت میراث ادبی زبان فارسی که حاصل قرون متمادی است چه باید کرد؟

میراث‌ها باید امتداد یابند و برای امتدادشان باید همچنان زنده بوده و به حیاتشان ادامه دهند. میراث‌های ادبی را نیز باید مثل همه میراث‌های مادی حفاظت کرد، اما باید در نظر داشته باشیم که حفاظت و صیانت از آنها به معنای نگهداری در مخازن و دور از دسترس نیست. اگرچه مهم‌ترین تجلی میراث‌های

یادداشت

رضادبیری نژاد
موزه‌دار

اردیبهشت را می‌توان ماه ادبیات ایرانی دانست؛ ماهی که یادبودها و زادروزهای ادیبان نامداری را در خود دارد. اردیبهشت ماه با گذر از روز بزرگداشت حکیم ابوالقاسم فردوسی و شاهنامه به یادبود خیام نیشابوری ختم می‌شود. انکار اردیبهشت با خود سفری به انواع ادبیات ما دارد و مدام میراث ادبی

موزه‌های ادبی از جمله نهادهایی است که به دلیل آشناسازی و روایتگری می‌تواند یکی از جاذبه‌های برجسته گردشگری و رویدادسازی فرهنگی در یک جامعه باشد

تعداد موزه‌های ادبی در کشور محدود است

مجموعه‌های نسخه‌های خطی هستند قابل مشاهده است. دسته دوم «خانه موزه‌ها» و «موزه‌های مشاهیر» است که در حوزه ادبی معاصر می‌توان خانه موزه‌ها را مشاهده کرد و در برخی آرامگاه‌ها هم شاهد موزه‌های شخصیت‌های ادبی هستیم و در نهایت ایجاد موزه‌های موضوعی در حوزه ادبیات می‌تواند از روش‌های دیگر برای تذکر عمومی به ارزش‌ها و ساخته‌های این حوزه باشد. موزه‌های ادبی از جمله نهادهایی است که به دلیل آشناسازی و روایتگری می‌تواند یکی از جاذبه‌های برجسته گردشگری و رویدادسازی فرهنگی در یک جامعه باشد. اما با وجود ظرفیت‌ها و قابلیت‌های موزه‌های ادبی و با وجود ظرفیت‌های ادبی و معاصر ادبیات در ایران، موزه‌های ادبی کمتر رشد کرده‌اند و چنان که باید به‌کار گرفته نشده‌اند.

تعداد خانه موزه‌های ادبی در کشور محدود است، در زمینه موزه‌های شخصیت‌ها هم اگرچه چهره‌های ادبی ایران بسیاریند ولی آنچنان که باید به آنها پرداخته نشده است. این در حالی است که می‌توان موزه‌هایی را برای ادبیات فارسی زبان در کشورهای دیگر مشاهده کرد. نسخه‌های خطی ادبی هم بیشتر در حالت شکلی در موزه‌ها دیده شده‌اند و کمتر محتوای آنها

موزه‌های ادبی از جمله نهادهایی است که به دلیل آشناسازی و روایتگری می‌تواند یکی از جاذبه‌های برجسته گردشگری و رویدادسازی فرهنگی در یک جامعه باشد